

Miercuri, 15 decembrie 2021

P9_TA(2021)0506

Cooperarea privind combaterea criminalității organizate în Balcanii de Vest**Rezoluția Parlamentului European din 15 decembrie 2021 referitoare la cooperarea privind combaterea criminalității organizate în Balcanii de Vest (2021/2002(INI))**

(2022/C 251/08)

Parlamentul European,

- având în vedere convențiile relevante ale ONU, în special Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate și protocoalele la aceasta (Protocolul de la Palermo din 2000) și Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției,
- având în vedere convențiile penale și civile ale Consiliului Europei privind corupția, deschise pentru semnare la Strasbourg, la 27 ianuarie 1999 și, respectiv, la 4 noiembrie 1999, precum și Rezoluțiile (98)7 și (99)5, adoptate de Consiliul de Miniștri al Consiliului Europei la 5 mai 1998 și 1 mai 1999, prin care se constituie Grupul de state împotriva corupției (GRECO),
- având în vedere Convenția europeană de asistență judiciară în materie penală,
- având în vedere Convenția europeană privind transferul de proceduri în materie penală,
- având în vedere Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului,
- având în vedere Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică (Convenția de la Budapesta),
- având în vedere activitățile Comitetului de Experți pentru Evaluarea Măsurilor de Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului (MONEYVAL) și recomandările Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI),
- având în vedere concluziile Consiliului din 26 iunie 2018, 18 iunie 2019 și 25 martie 2020 privind extinderea și procesul de stabilizare și asociere,
- având în vedere Decizia (PESC) 2018/1788 a Consiliului din 19 noiembrie 2018 în sprijinul Biroului pentru Europa de Sud-Est și de Est de control asupra armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SEESAC) pentru punerea în aplicare a foii de parcurs regionale privind combaterea traficului ilicit de arme în Balcanii de Vest ⁽¹⁾,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 6 februarie 2018 intitulată „O perspectivă credibilă de aderare pentru Balcanii de Vest și un angajament sporit al UE în regiune” (COM(2018)0065),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 24 iulie 2020 referitoare la Strategia UE privind uniunea securității (COM(2020)0605),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 24 iulie 2020 intitulată „Planul de acțiune al UE privind traficul de arme de foc pentru perioada 2020-2025” (COM(2020)0608),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 14 aprilie 2021 referitoare la Strategia UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025 (COM(2021)0170), însoțită de documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „EMPACT, instrumentul emblematic al UE de cooperare pentru combaterea criminalității internaționale organizate și grave” (SWD (2021)0074),

⁽¹⁾ JO L 293, 20.11.2018, p. 11.

Miercuri, 15 decembrie 2021

- având în vedere comunicarea Comisiei din 14 aprilie 2021 referitoare la Strategia UE privind combaterea traficului de persoane 2021 – 2025 (COM(2021)0171),
 - având în vedere acordurile privind cooperarea operațională și strategică dintre Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și Albania, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia, precum și Acordul de lucru de stabilire a unor relații de cooperare între autoritățile de ordine publică din Kosovo și Europol,
 - având în vedere acordurile de cooperare dintre Eurojust și Albania, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia,
 - având în vedere acordurile privind cooperarea în materie de gestionare a frontierelor dintre Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) și Albania, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia,
 - având în vedere Procesul de la Berlin și angajamentele de combatere a corupției din 2018 făcute de țările din Balcanii de Vest,
 - având în vedere Evaluarea amenințării pe care o reprezintă formele grave de criminalitate și criminalitatea organizată (SOCTA) din 12 aprilie 2021 și Evaluarea amenințării pe care o reprezintă criminalitatea organizată pe internet (IOCTA) din 5 octombrie 2020, realizate de Europol,
 - având în vedere raportul Biroului ONU pentru Droguri și Criminalitate (UNODC) intitulat „Măsurarea criminalității organizate în Balcanii de Vest”,
 - având în vedere rezoluția sa din 5 iulie 2016 referitoare la combaterea traficului de ființe umane în contextul relațiilor externe ale UE ⁽²⁾,
 - având în vedere recomandarea sa din 19 iunie 2020 adresată Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind Balcanii de Vest, în urma summit-ului din 2020 ⁽³⁾,
 - având în vedere rezoluțiile sale din 2019-2020 referitoare la rapoartele Comisiei privind Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia,
 - având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A9-0298/2021),
- A. întrucât criminalitatea organizată a devenit o problemă centrală în afacerile internaționale și o amenințare la adresa păcii și a dezvoltării, care necesită un răspuns comun și coordonat din partea UE, a statelor sale membre și a partenerilor internaționali;
- B. întrucât combaterea criminalității organizate face parte din procesul de aderare la UE, regăsindu-se în special în ansamblul de elemente fundamentale și în negocierea capitolului 24 – Justiție, libertate și securitate;
- C. întrucât corupția și criminalitatea organizată rămân o preocupare serioasă în întreaga regiune a Balcanilor de Vest, putând avea efecte negative și asupra statelor membre ale UE; întrucât rețelele de criminalitate organizată sunt strâns legate între ele, având ramificații atât în statele membre ale UE, cât și în țările din afara UE;
- D. reamintește că procesul de integrare europeană a țărilor din Balcanii de Vest depinde direct de normalizarea relațiilor pe care le au atât între ele, cât și cu statele membre ale UE;
- E. întrucât criminalitatea organizată din Balcanii de Vest este o problemă structurală, din cauza legăturilor strânse cu mediul de afaceri și instituțiile de stat, fiind unul dintre simptomele acaparării statului, iar reformele aferente procesului de integrare în UE urmăresc să o rezolve;
- F. întrucât criminalitatea organizată și corupția merg mână în mână cu spălarea banilor, evaziunea fiscală, clientelismul și impunitatea;

⁽²⁾ JO C 101, 16.3.2018, p. 47.

⁽³⁾ JO C 362, 8.9.2021, p. 129.

Miercuri, 15 decembrie 2021

- G. întrucât grupurile infracționale organizate colaborează bine la nivel transfrontalier și pe filieră etnică, în comparație cu autoritățile polițienești și judiciare din țările din Balcanii de Vest, care trebuie să îmbunătățească urgent această coordonare;
- H. întrucât grupările infracționale organizate cooperează cu grupări din vecinătatea mai îndepărtată a Europei în activități precum traficul de ființe umane și imigranți, contrabanda cu obiecte de patrimoniu și spălarea banilor;
- I. întrucât pentru a eradica criminalitatea organizată este esențial să dispunem de cadre juridice armonizate, care să fie puse efectiv în aplicare, și de organisme independente de combatere a corupției și a criminalității și să existe o voință politică reală;
- J. întrucât, conform raportului UNODC „Măsurarea criminalității organizate în Balcanii de Vest”, urmărirea penală și condamnările tind să îi vizeze pe cei din eșaloanele inferioare ale organizațiilor criminale, în Balcanii de Vest liderii grupărilor beneficiind de cele mai multe ori de impunitate;
- K. întrucât organizațiile societății civile (OSC) s-au dovedit a fi protagoniști de frunte în lupta împotriva criminalității organizate și a corupției în întreaga regiune, deoarece joacă un rol esențial, mai ales în monitorizarea și evaluarea politicilor de combatere a corupției;
- L. întrucât sunt necesare cercetări suplimentare și mai multe date fiabile despre criminalitatea organizată pentru a concepe mai bine răspunsuri politice eficiente la criminalitatea organizată și la corupția din regiune;
- M. întrucât educația joacă un rol esențial în prevenirea criminalității și promovarea unei culturi a legalității;
- N. întrucât amenințarea reprezentată de grupările de criminalitate organizată din Balcanii de Vest a fost pe nedrept invocată ca argument împotriva aderării la UE în unele țări și, prin urmare, ar trebui contracarată temeinic pentru a face noi pași în procesul de aderare la UE a țărilor din Balcanii de Vest,
- O. întrucât, pentru a îndeplini criteriile de aderare la UE, țările din Balcanii de Vest trebuie să pună în aplicare reforme vaste în domenii esențiale precum statul de drept și să producă rezultate concrete în reforma sistemelor judiciare și în lupta împotriva corupției și a criminalității organizate;
- P. întrucât consolidarea statului de drept și combaterea corupției și a criminalității organizate sunt pietre de temelie ale strategiei UE-Balcanii de Vest din 2018;
- Q. întrucât prin Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPAIL) s-au alocat circa 64 milioane EUR pentru proiecte menite să combată criminalitatea organizată și s-au finanțat mai multe proiecte naționale și multinaționale care sprijină o administrare mai eficace a justiției în cazurile de criminalitate organizată și corupție din Balcanii de Vest, inclusiv prin monitorizarea proceselor; întrucât și IPA III implică obiective specifice de creare a unor instrumente eficace pentru a preveni și combate criminalitatea organizată, traficul de ființe umane și de arme de foc ilicite, traficul de droguri și spălarea banilor;

Situația generală

1. subliniază că criminalitatea organizată și corupția îi afectează în primul rând pe cetățenii din țările din Balcanii de Vest, deoarece le subminează dreptul la siguranță și coeziune socială, precum și încrederea în sistemul democratic, creează obstacole în calea reformelor democratice și împiedică procesul de aderare, având, de asemenea, efecte negative potențiale și reale asupra securității și stabilității statelor membre ale UE;
2. subliniază că privirea țărilor din Balcanii de Vest de o perspectivă europeană înrăutățește situația în privința criminalității organizate, care nu se poate schimba în bine decât prin încurajarea procesului de integrare în UE și cooperarea cu statele sale membre; subliniază că combaterea criminalității organizate și promovarea integrării în UE sunt procese care se consolidează reciproc; de aici, rezultă nevoia de a accelera procesul de integrare în UE;
3. își exprimă opinia potrivit căreia corelarea liberalizării vizelor pentru Kosovo cu lupta împotriva criminalității organizate este contraproductivă, întrucât izolarea încurajează activitățile infracționale; subliniază încă o dată faptul că Kosovo a îndeplinit toate criteriile pentru liberalizarea vizelor și invită Consiliul să liberalizeze vizele fără alte întârzieri;

Miercuri, 15 decembrie 2021

4. observă că statul de drept și lupta împotriva corupției și a criminalității organizate sunt domenii în care țările din Balcanii de Vest trebuie să producă rezultate concrete pentru a înregistra mai multe progrese pe drumul lor către UE; le îndeamnă să își intensifice serios eforturile de lansare a reformelor necesare și solicită UE să promoveze, ca prioritate a politicii de extindere, transpunerea și punerea în aplicare corectă a instrumentelor internaționale relevante care sprijină statul de drept și iau în vizor corupția și criminalitatea organizată prin asistență financiară și cooperare practică;
5. consideră binevenită publicarea Strategiei UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025 anunțată la 14 aprilie 2021 și îndeamnă UE să intensifice cooperarea internațională în domeniul combaterii criminalității organizate, în special cu țările din Balcanii de Vest, pentru a răspunde cu succes la această amenințare transnațională;
6. constată că lipsa oportunităților de angajare, corupția, dezinformarea, elementele de acaparare a statului, inegalitatea, ingerințele externe din partea regimurilor nedemocratice, ca Rusia și China, precum și procesul lent de aderare la UE se numără printre factorii care fac societățile din Balcanii de Vest vulnerabile la criminalitatea organizată; îndeamnă atât autoritățile din țările din Balcanii de Vest, cât și partenerii lor internaționali, în special UE, să își intensifice eforturile de înfruntare a acestor provocări, care alimentează instabilitatea, subminează integrarea și întârzie dezvoltarea democratică și economică;
7. regretă că o parte a elitelor politice locale nu dă dovadă de o voință politică sinceră de a combate criminalitatea organizată și corupția și de a elimina orice element de acaparare a statului;
8. regretă că de multe ori sistemul judiciar din țările din Balcanii de Vest nu este independent și nu funcționează cum trebuie și îndeamnă la adoptarea unei abordări mai strategice în lupta cu provocările reprezentate de criminalitatea organizată; roagă UE să ofere mai multă asistență pentru a stimula o cultură a profesionalismului și a performanței justiției penale și a îmbunătăți integritatea sistemului judiciar; constată că, deși s-au făcut unele progrese în reforma sistemelor de justiție, mai este mult de lucru pentru a obține rezultate concrete;
9. îndeamnă țările din Balcanii de Vest să trateze toate neajunsurile sistemelor lor de justiție penală, inclusiv durata procedurilor; invită UE și alți parteneri internaționali să le dea în continuare îndrumări forțelor de ordine și sistemului judiciar pentru a stimula profesionalismul și performanțele justiției penale;
10. felicită țările din Balcanii de Vest pentru transpunerea în legislația națională a standardelor UE și internaționale de recuperare a activelor și pentru alte eforturi de combatere a criminalității organizate în regiune, ca, de exemplu, înființarea unor mecanisme de coordonare guvernamentală și a unor instanțe și parchete speciale; regretă totuși că rezultatele practice sunt firave și îndeamnă autoritățile din Balcanii de Vest să adune un volum consistent de dosare rezolvate de recuperare de active în beneficiul tuturor cetățenilor lor și să pună confiscarea veniturilor ilicite și a instrumentelor criminalității pe lista priorităților în lupta împotriva corupției și a criminalității organizate; solicită asistența Uniunii pentru a sprijini forțele de ordine să constituie capacități, dar și condiții și resurse, corespunzătoare, subliniind în primul rând necesitatea de a îmbogăți competențele parchetelor în domeniul criminalității financiare;
11. îndeamnă țările din Balcanii de Vest să își concentreze eforturile mai degrabă pe organizațiile criminale în ansamblu decât pe cazuri individuale, construindu-și astfel un corpus solid de cazuri de urmărire penală și condamnare a infractorilor de top; constată că identificarea corectă și investigarea precisă a activității infracționale ca fiind „organizată” sunt esențiale pentru ca justiția penală să poată răspunde corespunzător; îndeamnă autoritățile competente să elimine porțiunile legislative care îi expun la riscuri pe informatori și pe avertizorii de integritate și să îi protejeze pe ei și pe rudele lor apropiate de concedieri, hărțuiri, procese sau amenințări, pentru a mări capacitatea de a dezmembra grupurile infracționale organizate și de a combate cu succes corupția și criminalitatea organizată; încurajează schimbul de bune practici cu statele membre ale UE, care au înregistrat succese de răsunet în lupta împotriva criminalității organizate; invită statele membre ale UE să sprijine schemele de protecție a martorilor, inclusiv prin mutarea lor în alte localități;
12. invită țările din Balcanii de Vest să mențină un bilanț pozitiv constant în combaterea criminalității organizate, a corupției și a spălării de bani, să elaboreze rapoarte naționale periodice pe această temă și să intensifice cooperarea interinstituțională, inclusiv în colectarea și schimbul de informații strategice, pentru a înțelege și a combate mai bine criminalitatea organizată;

Miercuri, 15 decembrie 2021

13. reiterează necesitatea de a eradica legăturile politice și administrative cu criminalitatea organizată prin garanții clare de combatere a corupției și prin urmărirea penală efectivă a cazurilor de corupție la nivel înalt; solicită UE să acorde mai mult sprijin pentru a consolida principiul meritocrației în administrațiile publice; este extrem de alarmat de relatările și acuzațiile despre legăturile între personalități politice de nivel înalt și grupuri infracționale organizate, pe care sistemul judiciar se dovedește neputincios să le investigheze; subliniază că în Balcanii de Vest construcțiile se numără printre cele mai vulnerabile sectoare în fața criminalității organizate și corupției;

14. este îngrijorat că pandemia de COVID-19 a fost exploatată de organizațiile criminale, inclusiv prin deturnarea fondurilor destinate achizițiilor publice directe de echipamente medicale esențiale și servicii pentru structurile medicale, vânzarea de certificate COVID falsificate și proliferarea cămătăriei; invită autoritățile din Balcanii de Vest să ia măsuri împotriva vaccinurilor și certificatelor de vaccinare contrafăcute; invită Comisia să coreleze sprijinul bugetar cu obiective clare de combatere a corupției; subliniază că în acest scop trebuie create mecanisme solide care să monitorizeze îndeplinirea acestor obiective;

15. reamintește că IPA III prevede o condiționalitate strictă, iar finanțarea trebuie ajustată sau chiar suspendată dacă se constată că situația s-a înrăutățit foarte mult sau că se bate pasul pe loc în așa-numitele „domenii fundamentale”, îndeosebi în domeniul statului de drept și al drepturilor fundamentale, incluzând aici combaterea corupției și a criminalității organizate; subliniază că este în interesul propriei securități a UE și ține de responsabilitatea sa să garanteze că fondurile UE nu devin contraproductive, făcând să prospere rețelele clientelare de politicieni corupți și întreprinderi privilegiate;

16. constată că legăturile dintre criminalitatea organizată, politicieni și oamenii de afaceri existau înainte de destrămarea Iugoslaviei și au continuat după anii 90; condamnă apatia autorităților responsabile, care nu prea se arată dispuse să deschidă arhivele fostei Iugoslavii; de aceea, își reiterează apelul de a deschide arhivele fostei Iugoslavii și, în special, de a da acces la dosarele fostului Serviciu Secret iugoslav (UDBA) și ale Serviciului Secret al Armatei Populare iugoslave (KOS) și ca dosarele să fie returnate guvernelor respective, dacă doresc acest lucru;

17. subliniază importanța cooperării și a schimbului de informații strategice cu statele membre, cu parteneri internaționali, precum Statele Unite și Regatul Unit, și cu organizații internaționale ca NATO, GRECO, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) și UNODC;

18. salută angajamentul constructiv reînnoit al SUA în Balcanii de Vest, inclusiv concentrarea lor asupra combaterii corupției; subliniază, în acest context, Ordinul executiv al SUA care sancționează persoanele care contribuie la destabilizarea situației din Balcanii de Vest, precum și acțiunea SUA care vizează persoane și entități cunoscute pentru acte notabile de corupție; invită UE să evalueze în detaliu dacă nu cumva s-ar putea alinia la astfel de acțiuni;

Tipuri specifice de criminalitate organizată

19. ia act de faptul că țările din Balcanii de Vest sunt țări de origine, tranzit și destinație pentru traficul de ființe umane, care implică mai ales femei și fete traficate în scopul exploatării sexuale; constată că proporțional traficul de ființe umane este infracțiunea cu cele mai multe legături cu criminalitatea organizată; invită autoritățile competente să pună un accent mai mare pe prevenirea și întărirea rezilienței grupurilor vulnerabile la riscurile de a cădea victimă traficului de ființe umane, subliniind totodată că este nevoie de o abordare intersecțională, care să țină seama de dimensiunea de gen; salută acțiunile comune desfășurate împreună cu partenerii internaționali, inclusiv Interpol și Europol, care au dus la arestarea persoanelor suspectate de trafic de persoane și a traficantilor de imigranți ilegali;

20. observă că țările din Balcanii de Vest servesc drept coridor de tranzit pentru imigranți și refugiați și că fluxurile masive de populație din ultimii ani au reprezentat o provocare enormă pentru regiune și statele membre; cere să se depună mai multe eforturi pentru a combate introducerea ilegală de imigranți și a proteja drepturile fundamentale ale persoanelor introduse ilegal, în special ale minorilor neînsoțiți, și ca țările din Balcanii de Vest să intensifice schimbul de informații și coordonarea între ele și cu statele membre; încurajează UE și statele sale membre să ofere mai multă asistență în abordarea acestor aspecte, de exemplu sprijin financiar și tehnic, încheierea de acorduri informale și privind statutul și promovarea cooperării prin Biroul operațional comun și al platformei operaționale – ruta est-mediteraneană, ținând seama totodată de particularitățile și nevoile rutei Balcanilor de Vest, precum și prin acordarea de asistență pentru a putea oferi condiții de primire decente; cere să se apere cu mai multă vigilență frontierele externe ale UE, în cooperare cu statele din Balcanii de Vest;

Miercuri, 15 decembrie 2021

21. subliniază că rezolvarea problemei fondurilor provenite din infracțiuni este esențială pentru a descoperi activitățile infracționale și a preveni infiltrarea în economia legală; subliniază că transparența proprietății efective este un instrument politic important pentru combaterea corupției, stoparea fluxurilor financiare ilicite și combaterea evaziunii fiscale; salută eforturile guvernelor țărilor din Balcanii de Vest de a combate spălarea banilor, inclusiv prin adoptarea unor cadre revizuite de combatere a spălării banilor; se arată, cu toate acestea, îngrijorat de faptul că aceste cadre nu sunt puse în practică corespunzător; afirmă încă o dată că trebuie îmbunătățită serios punerea în aplicare a dispozițiilor privind diligența necesară și transparența proprietății efective, inclusiv în sectorul bancar;
22. observă cu îngrijorare ponderea ridicată a economiei gri (estimată la peste 30 % din PIB-ul regiunii) și plățile ilicite masive în numerar care se practică în toată regiunea Balcanilor de Vest; invită guvernele din regiune să pună în aplicare măsuri prin care să reducă cât de mult posibil munca informală; subliniază că reglementarea insuficientă a activităților bancare online crește riscul spălării banilor și invită statele din Balcanii de Vest și Comisia să abordeze problema armonizării la nivel internațional și regional în cadrul procesului de extindere a UE;
23. apreciază angajamentul țărilor din Balcanii de Vest de a combate traficul ilicit de arme de calibru mic și armament ușor, în special adoptarea unei foi de parcurs regionale la summitul UE-Balcanii de Vest de la Londra, care are ca scop să combată deținerea, utilizarea, fabricarea și traficul ilicit de arme de calibru mic și armament ușor; subliniază totuși că potrivit planului de acțiune al UE pentru combaterea traficului de arme de foc pentru 2020-2025, deținerea și traficul ilicit de arme de foc rămân o problemă serioasă, deoarece majoritatea armelor găsite la, și utilizate de criminalitatea organizată la nivelul UE provin din această regiune; solicită celor șase state balcanice să investească în programe de sprijinire a dezarmărilor;
24. ține să remarce munca importantă a Biroului pentru Europa de Sud-Est și de Est de control al armelor de calibru mic și al armamentului ușor (SEESAC) pentru a consolida capacitățile părților interesate naționale și regionale de a controla și a reduce proliferarea și utilizarea abuzivă a armelor de calibru mic și a armamentului ușor și îndeamnă la o cooperare și coordonare mai strânsă cu SEESAC;
25. reține că cele șase țări din Balcanii de Vest rămân o regiune de tranzit majoră pentru traficul de droguri și că producția și traficul de droguri sunt infracțiunile pentru care se dau cele mai multe condamnări în regiune; apreciază numărul din ce în ce mai mare de operațiuni comune de combatere a drogurilor; solicită, în acest sens, intensificarea cooperării dintre agențiile UE de asigurare a respectării legii, precum Europol și organismele de asigurare a respectării legii ale statelor membre ale UE și ale țărilor din Balcanii de Vest; subliniază că forțele de ordine trebuie să își dezvolte capacitățile pentru a monitoriza și a combate mai bine traficul de droguri;
26. ia act de creșterea numărului de activități de criminalitate informatică organizate; salută eforturile țărilor din Balcanii de Vest de a-și mări capacitatea de combatere a criminalității informatice și creșterea numărului de cazuri de criminalitate informatică puse sub urmărire penală; încurajează UE să ofere asistență țărilor din Balcanii de Vest prin furnizarea de instrumente și mijloace adecvate de combatere a criminalității informatice și a altor amenințări online, inclusiv prin Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică, nou înființat; subliniază, în acest sens, importanța combaterii dezinformării manipulative, în strânsă cooperare cu partenerii europeni;
27. solicită UE și țărilor din Balcanii de Vest să conlucreze pentru a combate amenințările permanente și tot mai mari la adresa protejării și conservării patrimoniului cultural și contrabanda cu bunuri culturale, în special în zonele de conflict; îndeamnă la o cooperare mai strânsă între diferitele agenții de ordine publică, inclusiv schimbul imediat de informații între serviciile naționale de informații, precum și o cooperare mai strânsă între forțele de ordine și institutele de artă și arheologie;
28. constată că țările din Balcanii de Vest trebuie să își intensifice eforturile pentru a combate și alte activități ilegale desfășurate de grupurile infracționale organizate, care includ, printre altele, munca forțată, traficul de persoane, infracțiunile împotriva mediului precum exploatarea forestieră ilegală și braconajul, și extorcerea;

Cooperarea cu UE (statele membre și agențiile sale) și cooperarea interregională

29. consideră îmbucurătoare cooperarea tot mai strânsă dintre UE și țările din Balcanii de Vest în lupta împotriva criminalității organizate și încurajează UE să sprijine în continuare consolidarea capacităților în Balcanii de Vest și cooperarea polițienească și judiciară în combaterea criminalității organizate; subliniază că orice acord de cooperare cu structurile UE trebuie să respecte întru totul drepturile fundamentale și să asigure un nivel adecvat de protecție a datelor; face un apel la țările din Balcanii de Vest să continue armonizarea legislativă cu acquis-ul UE privind achizițiile publice și combaterea criminalității organizate, terorismului, spălării banilor și criminalității informatice;

Miercuri, 15 decembrie 2021

30. recomandă ca structurile existente sponsorizate de UE, cum ar fi Consiliul de Cooperare Regională (CCR), să fie dotate cu mai multe resurse ca să poată juca un rol însemnat în promovarea cooperării viitoare între UE, statele sale membre și țările din Balcanii de Vest;

31. salută acordurile de cooperare încheiate între Eurojust și Albania, Macedonia de Nord, Muntenegru și Serbia, precum și autorizația de a deschide negocieri cu Bosnia și Herțegovina; îndeamnă Consiliul să autorizeze deschiderea negocierilor pentru un acord similar cu Kosovo cât mai curând posibil, deoarece cooperarea judiciară în materie penală cu toate țările din Balcanii de Vest este esențială pentru combaterea criminalității organizate, mai cu seamă a traficului de persoane și de droguri, care reprezintă majoritatea activităților infracționale din regiune; ia act de faptul că Eurojust a facilitat aproximativ 200 de anchete penale comune între statele membre ale UE și țările din Balcanii de Vest;

32. are numai cuvinte de laudă pentru cooperarea reușită cu procurorii de legătură (PL) din Albania, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia detașați la Eurojust ca să ajute la anchetele transfrontaliere în care sunt implicate țările lor și subliniază că numărul de cazuri tratate a crescut semnificativ după numirea PL-ilor; încurajează, în acest sens, o cooperare similară cu celelalte țări din Balcanii de Vest; salută creșterea numărului de cazuri tratate în cooperare judiciară începând cu 2019, în ciuda circumstanțelor dificile cauzate de pandemia COVID-19;

33. subliniază că Balcanii de Vest reprezintă o regiune cu o relevanță deosebită pentru Europol; salută acordurile de cooperare operațională dintre Europol și cinci țări din Balcanii de Vest, precum și acordul de lucru cu autoritățile de asigurare a respectării legii din Kosovo; solicită punerea în aplicare deplină a acestor acorduri și salută operațiunile de succes desfășurate în contextul acestei cooperări; salută deschiderea biroului de legătură al Europol în Albania în 2019 și decizia de a deschide birouri de legătură similare în Bosnia și Herțegovina și în Serbia; încurajează o cooperare similară cu celelalte țări din Balcanii de Vest; subliniază, de asemenea, importanța cooperării cu Parchetul European (EPPO) și cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF); invită, în acest context, UE și țările din Balcanii de Vest, în acest context, să stabilească un cadru de cooperare fructuoasă între EPPO și țările din Balcanii de Vest, pentru ca EPPO să își poată îndeplini cu bine sarcinile în domeniul fondurilor UE, în special în domeniul fondurilor IPA III pentru țările din Balcanii de Vest;

34. salută acordurile de lucru încheiate de Agenția UE pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL) cu țările din Balcanii de Vest pe teme specifice legate de combaterea criminalității organizate; subliniază că este important să se întărească și mai mult mecanismele stabilite deja între CEPOL și regiunea Balcanilor de Vest; ia act de rapoartele de țară specializate publicate de GRECO și subliniază că este important ca țările în curs de aderare la UE să coopereze mai strâns cu GRECO și să pună în aplicare integral recomandările specifice ale acesteia;

35. subliniază că Interpol este un instrument important în lupta împotriva criminalității organizate; regretă că Kosovo nu este încă membru al Interpol, în pofida numeroaselor sale încercări; invită statele membre ale UE să sprijine proactiv cererea Kosovo de a adera la această organizație; consideră că apartenența tuturor celor șase țări din Balcanii de Vest la Interpol și Europol ar mări și mai mult șansele de succes ale măsurilor menite să combată criminalitatea transnațională;

36. consideră o veste bună intrarea în vigoare a acordurilor de cooperare în gestionarea frontierelor dintre Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) și Albania, Muntenegru și Serbia, care permit Frontex să desfășoare operațiuni comune în aceste țări pentru a-și gestiona mai bine frontierele, a combate criminalitatea transfrontalieră și a controla migrația neregulamentară, în conformitate cu standardele internaționale și cu respectarea deplină a drepturilor omului; salută acordurile similare privind statutul inițiate cu Macedonia de Nord și Bosnia și Herțegovina și solicită tuturor părților să accelereze ratificarea acestor acorduri cât mai curând posibil și să lucreze la un acord similar cu Kosovo; subliniază că este necesar să se aprofundeze cooperarea dintre FRONTEX și țările din Balcanii de Vest în chestiuni legate de combaterea criminalității organizate;

37. afirmă încă o dată că trebuie pus un accent mai mare pe activitățile de prevenire și educație, scoțând în evidență impactul social negativ al criminalității organizate și al traficului de droguri și de arme, precum și pe o înțelegere adecvată a condiției de cetățean și mărită reziliența, aplecându-ne cu mai multă atenție asupra condițiilor socioeconomice, în special în zonele suburbane și rurale, și oferind sprijin pentru inițiativele locale care urmăresc să reducă vulnerabilitatea la criminalitate și corupție, avertizând totodată că este nevoie de o abordare multilaterală, sensibilă la problematica de gen; subliniază că este important să se întărească infrastructura democratică în regiunea Balcanilor de Vest, inclusiv, printre altele, prin programe specializate și proiecte-pilot care să fortifice democrația participativă și să pună în discuție aspecte legate de combaterea criminalității organizate și a corupției;

Miercuri, 15 decembrie 2021

38. subliniază că este important să se monitorizeze legăturile dintre grupurile infracționale organizate și persoanele radicalizate și organizațiile teroriste; reiterează ideea că UE are un rol important în combaterea finanțării terorismului și a spălării banilor; încurajează continuarea cooperării în acest sens, îndeosebi prin sprijin din partea UE pentru a pregăti experți financiari în regiune, prin schimburi de informații și bune practici și know-how; se bucură că participanții la summitul Balcanii de Vest de la Berlin din 5 iulie 2021 au recunoscut că în răspunsul la aceste probleme trebuie implicate mai multe agenții, în cooperare cu sectorul privat și cu organizațiile societății civile, cu scopul de a conlucra mai eficient pentru a combate criminalitatea gravă și organizată, fluxurile financiare ilicite, corupția și terorismul;

39. subliniază că cooperarea regională este esențială pentru a combate cu succes criminalitatea organizată; apreciază foarte mult munca depusă în cadrul inițiativelor regionale existente pentru a întări relațiile interinstituționale în lupta împotriva corupției și a criminalității organizate între țările din Balcanii de Vest, cum ar fi Centrul de asigurare a respectării legii din Europa de Sud-Est (SELEC), și încurajează continuarea cooperării regionale pentru a combate mai cu spor criminalitatea transfrontalieră organizată;

40. are numai cuvinte de laudă pentru inițiativele regionale care implică state membre ale UE și țări din Balcanii de Vest, ca Strategia UE pentru regiunea Mării Adriatice și a Mării Ionice (EUSAIR), Inițiativa Adriatico-ionică, Inițiativa Central Europeană și Procesul de la Berlin; încurajează atât statele membre ale UE, cât și țările din Balcanii de Vest, să ia parte la aceste inițiative și să le valorifice la maximum potențialul;

41. consideră că este o idee bună să se acorde finanțare prin IPA pentru proiecte destinate întregii regiuni, menite să fortifice capacitățile țărilor din Balcanii de Vest de a combate corupția și criminalitatea organizată; apreciază în mod deosebit programul IPA II pentru protecția martorilor, care a condus la crearea „Rețelei balcanice”; face un apel pentru continuarea acestei cooperări și un apel către partenerii din Balcanii de Vest să își afirme propriile idei și viziuni pentru a menține vitalitatea rețelei;

42. își exprimă sprijinul pentru programul multinațional finanțat de IPA „de a susține o administrare mai temeinică a justiției în cazurile de criminalitate organizată și corupție din Balcanii de Vest prin monitorizarea proceselor”, ca un pas spre o reacție judiciară mai incisivă din partea autorităților în fața corupției și criminalității organizate din Balcanii de Vest; invită guvernele țărilor din Balcanii de Vest să pună în practică integral recomandările făcute în evaluările inter pares de experții statelor membre;

43. consideră că partenerii din Balcanii de Vest ar trebui să se implice activ în Conferința privind viitorul Europei și ar trebui incluși într-o dezbatere europeană mai amplă privind combaterea criminalității organizate;

44. invită donatorii internaționali să asigure o mai bună coordonare a diferitelor programe de combatere a criminalității organizate și a corupției din Balcanii de Vest, pentru a evita suprapunerile și pentru ca cooperarea internațională în aceste domenii să dea mai multe rezultate;

45. constată cu preocupare că nu prea există date credibile despre criminalitatea organizată în regiune și invită țările din Balcanii de Vest să își îmbogățească cunoștințele despre criminalitatea organizată printr-o capacitate mai mare de a colecta și prelucra date fiabile despre ea; insistă că este nevoie de o cercetare interdisciplinară mai aprofundată și de o abordare intersectorială care să ia în considerare dimensiunea de gen și încurajează țările din Balcanii de Vest să colaboreze cu partenerii internaționali pentru a înființa sisteme statistice naționale care să înregistreze și să analizeze criminalitatea organizată, pentru a concepe mai bine politici eficiente, bazate pe date concrete, care să prevină și să combată criminalitatea organizată și corupția;

Rolul societății civile și al mass-mediei

46. subliniază că OSC, mediul academic și jurnaliștii joacă un rol crucial în monitorizarea muncii depuse de guverne și de autoritățile judiciare și de ordine publică și în evaluarea rezultatelor obținute în combaterea criminalității organizate; observă că, deși țările din Balcanii de Vest dispun în mare măsură de cadre juridice și instituționale pentru participarea OSC, din păcate nu se apelează la ele atât cât ar trebui ba chiar, în unele cazuri, OSC-urile axate pe corupție și criminalitatea organizată întâmpină o atitudine ostilă din partea guvernelor lor; cere ca OSC să fie cooptate mai mult în procesul legislativ ca să poată aduce o contribuție folositoare la principalele acte legislative; invită autoritățile din Balcanii de Vest, în acest context, să elaboreze, să adopte și să pună în aplicare de urgență legi mai bune privind accesul liber la informații prin procese deschise participării societății;

Miercuri, 15 decembrie 2021

47. apreciază nespun rolul important pe care îl joacă deseori OSC-urile în munca de prevenire, în susținerea grupurilor vulnerabile, în conceperea de politici și în asumarea unui rol de supraveghere în lipsa unor organisme publice independente; este îngrijorat de campaniile de discreditare, de presiuni și de actele de intimidare, care restrâng tot mai mult spațiul de acțiune al OSC-urilor;

48. încurajează OSC-urile din Balcanii de Vest să creeze rețele mai strânse între actorii societății civile, să identifice parteneri locali care lucrează pe teme similare și să facă schimb de experiență și de bune practici pentru a înțelege natura și cauzele criminalității organizate și a pune umărul la prevenirea radicalizării în regiune; apreciază contribuțiile unor părți interesate precum Rețeaua de conștientizare a radicalizării și Rețeaua europeană de comunicare strategică la campaniile de comunicare strategică;

49. constată că numeroase OSC-uri depind de finanțarea privată și le este greu să strângă fonduri suficiente pentru a-și susține activitățile; recunoaște că deseori se acordă granturi pentru proiecte pe termen scurt, activitățile împotriva criminalității organizate beneficiind de un sprijin firav; recunoaște că finanțarea pe termen scurt determină angajarea de personal doar în scopuri aferente proiectului, motiv pentru care nu se oferă condiții de angajare stabile, iar personalul nu dispune de timpul necesar pentru a-și dezvolta competențe de bază și astfel planificarea strategică pe termen lung are de suferit;

50. apreciază munca valoroasă a jurnaliștilor de investigație care relatează despre cazuri la nivel înalt și dezvăluie legăturile dintre grupurile infracționale organizate, politicieni și întreprinderi; condamnă cu fermitate actele de agresiune, inclusiv asasinatele la comandă, intimidarea, discursul de incitare la ură și campaniile de calomnie îndreptate împotriva jurnaliștilor de investigație și a societății civile; ia act cu deosebită îngrijorare de discursurile de incitare la ură și de campaniile de denigrare derulate de funcționari de stat, parlamentari și reprezentanți ai guvernelor, partide aflate la putere și mass-media deținute sau finanțate parțial de stat; invită autoritățile și forțele de ordine să le asigure protecție jurnaliștilor de investigație și reprezentanților societății civile, astfel încât să își poată face treaba nestingherit și cere să fie pedepsite toate formele de discursuri de incitare la ură îndreptate împotriva minorităților și grupurile vulnerabile, în special cele care aparțin altor naționalități sau etnii; invită din nou Comisia și SEAE să își intensifice cooperarea și sprijinul pentru societatea civilă, ONG-uri, politicienii reformiști, mediul academic și mass-media independentă de la fața locului; încurajează Comisia și delegațiile locale ale UE să colaboreze cu părțile interesate locale pentru a perfecționa procedurile de monitorizare periodică a proceselor privind cazurile de corupție și criminalitate organizată;

51. regretă profund numărul tot mai mare de cazuri de litigii strategice împotriva participării publice (SLAP), la care se recurge deseori pentru a-i amenința pe jurnaliști și pe oamenii simpli că să-i împiedice să expună neregulile comise de cei aflați la putere; solicită autorităților din Balcanii de Vest să își intensifice serios eforturile pentru a garanta transparența proprietarilor din mass-media și independența redacțiilor și a apăra libertatea mass-mediei de interferențele politice, ca elemente-cheie ale unei societăți democratice libere, premise esențiale pentru succesul în lupta cu criminalitatea organizată și corupția;

o

o o

52. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/ Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre și ale țărilor din Balcanii de Vest.
